

**Kommittén om det offentliga
belöningsystemet, de allmänna flaggdagarna
och utformningen av anslaget till hovet –
Förtjänstutredningen**
Ju 2019:09

Den parlamentariskt sammansatta kommittén,
Förtjänstutredningen, under ledning av Björn von Sydow
överlämnar sitt betänkande SOU 2021:74.

*Ett modernt centralt system för belöning av förtjänstfulla insatser, de allmänna
flaggdagarna och redovisningen av anslaget till Kungliga hovstaten*

Idag överlämnas kommitténs betänkande där vi föreslår ett modernt belöningsystem. Systemets främsta uppgift är att bidra till att uppmärksamma förtjänstfulla insatser som utförs för samhällets bästa. Det är vår förhoppning att det tjänar som inspirationskälla för positiva krafter i vårt samhälle.

En förtjänstfull insats är en insats som har stor betydelse för samhället, en insats som går utöver det som kan förväntas av en person inom det område där personen verkar. Vi föreslår genom en ny förordning en gemensam utgångspunkt för vilka insatser som ska komma ifråga för en av landets främsta utmärkelser.

Det moderna belöningsystemet ska lyfta fram de insatser som är värda att belönas oavsett en persons samhällsställning och oavsett var inom samhället insatsen har utförts.

I det nya systemet ska nomineringar från alla delar av vårt samhälle välkomnas i syfte att öka möjligheten att finna belöningsvärda insatser. Det bör därför vara möjligt för envar att nominera en person som utfört en förtjänstfull insats som skulle kunna belönas med rikets främsta utmärkelser.

Det moderna systemet omfattar det statliga ordensväsendet och regeringens utmärkelser. Förslaget innebär att även svenska medborgare kan tilldelas ordnar inom det statliga ordensväsendet. Kommittén ser gärna att även regeringens utmärkelser används i ökad utsträckning.

Kommittén förutsätter att myndigheter under regeringen låter sig påverkas av det nya systemet i syfte att till det nominera förtjänstfulla insatser de identifierar i sin verksamhet. Det är kommitténs förhoppning att även privata och icke-statliga aktörer som i dagsläget delar ut belöningar låter sig inspireras av det centrala belöningsystemet och nominerar insatser som kan komma ifråga för utmärkelser.

Ett självständigt råd föreslås inrättas som får till uppgift att granska inkomna nomineringar och avge ett yttrande till regeringen över de insatser som bör belönas. Rådet ska agera opartiskt och säkerställa allmänhetens förtroende för systemet.

De allmänna flaggdagarna

För att högtidlighålla den demokratiska aspekten av rätten till val till Europaparlamentet föreslår vi att dagen blir en ny allmän flaggdag. Vi understryker även den demokratiska aspekten av nationaldagen som flaggdag. Vi föreslår att de tre flaggdagarna för de kungliga namnsdagarna samt flaggdagen för drottningens födelsedag utgår vid nästa tronskifte. Förhoppningen är att de kvarvarande flaggdagarna då får större utrymme. Vi har övervägt om någon ytterligare flaggdag bör tas bort men noterat att de allmänna flaggdagarna har vuxit sig in i allmänhetens medvetande även om användande av den svenska flaggan vid de allmänna flaggdagarna förefaller variera.

Redovisningen av anslaget till Kungliga hovstaten

Kommittén välkomnar en ökad öppenhet i Kungliga Hovstatens årsredovisning. Det kommer förtydliga hur statschefen fördelar anslaget till medlemmar av den kungliga familjen som utfört officiella uppdrag som åligger statschefen eller anknyter till statschefsämbetet.

Ordförande i Kommittén om det offentliga belöningsystemet, de allmänna flaggdagarna och utformningen av anslaget till hovet (JU 2019:09)

Björn von Sydow

Presskontakt

Huvudsekreterare Frida-Louise Göransson

08-405 1000